

ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት ምንድን ነው ?

ዶ/ር አክሎግ ቢራራ

ሀ. የስምምነት መስኩ ምን ይመሳሳል ?

ሁሉም ፡፡ መልካም አስተዳደር ፡፡ የሕግ የበላይነት ፡፡ ፍትህ-ርት ፡፡ ሰብዓዊ መብቶች ፡፡ ነፃነት ፡፡ እኩልነት ፡፡ ተሳትፎና ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ይፈልጋል ፡፡

ለ. ችግሩስ ምንድን ነው?

በአጭሩ ለኢትዮጵያ ሕዝብ አንድነትና ለሀገራችን ዘላቂ ጥቅም የምንሻው ራዕይ ጉዳይ ነው። በአለፉት አርባ ዓመታት የፖለቲካ ተዋናውያንና ደገፊዎቻቸው ያተኮሩት በሚያስማሙና በሚያቀራርቡ ዓበይት ጉዳዮች ሳይሆን፤ በልዩነታቸው ላይ ነበር ፡፡ አገራዊና ኢትዮጵያዊ መፍተሄ አስፈላጊ ሲሆን፤ በጎሳ የተመሰረተ የፖለቲካና ከአንዳንድ አካባቢዎች የመነጨ የቅኝ አገዛዝ ፍልስፍና የሀገሪቱንና የሕዝቧን ፍላጎቶች ሲሰረቡሩ ቆይተዋል። ይህ ለዲሞክራሲያዊ ሥርዓት እውን መሆን ማነቆ ሁኗል ፡፡ በልዩነቶች ላይ ማተኮር የሚረዳው ገዥውን ፓርቲ እንጅ ፡፡ ኢትዮጵያንና የኢትዮጵያን ሕዝብ አይደለም ፡፡

ሦስት ምሳሌዎች ልስጥ ፡-

--- በተከታታይ የዓፄ ኃይለ ሥላሴንና የደርግን ሥርዓቶች እንዲሁም አሁን የወያኔን ሥርዓት ስንቃወም፤ የመጨረሻ ግባችንና መተኪያውስ ምንድን ነው? የሚለውን በጥሞና ያሰብንበት አይመስለኝም ፡፡

----- በልዩነቶች ላይ ስላተኮርን ፡፡ ኢትዮጵያና ሕዝቧ የባህር በሩን አጥተዋል ፡፡ በመሆኑም የኢትዮጵያና የኤርትራ ወንድማማች ሕዝብ የጋራ ጥቅሙን ተነፍጓል ፡፡ ለዚህ የሚከፈለው የኢኮኖሚ ዋጋ ከፍተኛ ነው ፡፡

---- በልዩነቶች ላይ ስላተኮርን ፡፡ የኢትዮጵያ ኢኮኖሚ አውታሮች ለውጭ ሀገር መንግሥታትና ሐብታሞች እንዲሁም ለጥቂት የመንግሥት ደጋፊዎች እየተሰጡ ነው ፡፡ የመሬት ንጠቂያና ቅርምት ለዚህ ምሳሌ ነው ፡፡

ሐ. የሚመስለኝ መፍተሔው

በእኔ አመለካከት ለኢትዮጵያ አንድነትና ለሕዝቧ ዘላቂ ጥቅም አብሮ አለመቆም ፡፡ ለማንኛውም የተቀደሰ ዲሞክራሲያዊ ዓላማ ማነቆ ሁኗል ፡፡

-----ካለፈው ስህተቶቻችን የምንማረው የማይካድ ትምህርት በጎሳና በሃይማኖት ወይንም

በርዕዮተ-ዓለም ልዩነቶች ላይ ያተኮረ የፖለቲካ ባህል ከጥቅሙ ይልቅ ጉዳቱ ያየለ መሆኑን ነው። ዲላማው ጨቋኝና ከፋፋይ የሆነውን የወያኔ / ኢሕአዴግ ሥርዓት/ መንግሥት አፍርሶ በምትኩ ለብሔራዊ አንድነት፣ ለነፃነት ፣ ለዕኩልነት ፣ ለፍትህ-ርትዕ፣ ለተሳታፊነት፣ ለሕግ የበላይነትና ለዲሞክራሲ ሥርዓት እጅና- ጓንት ሁኖ መስራት ነው ።

----- እኔ እንደማምነው ፣ 90 ሚሊዮን የሆነው የኢትዮጵያ ሕዝብ የሚመኘውና የሚፈልገው ለዚህ መሪ ዓላማ ዕውን መሆን፣ የፖለቲካ ድርጅትና አመራር ብቁነት ነው። የዓላማ አንድነት ከሌለ ይህ ብቁነት እውን አይሆንም ። ድንገትን፣ ርሐብን፣ ጥገኝነትን፣ ሥራ አጥነትን፣ በሽታን ሙስናንና ዘረፋን ወዘተ..ለማጥፋት የሚቻለው፣ በአንድነት ታግሎ ዲሞክራሲያዊ ሥርዓትን ለመጎናፀፍ ሲቻል ነው ። አገር፣ የሕዝብ ህብረትና አንድነት ፍትህ ርትዕ ከሌሉ የሁሉም ኑሮ ሊሻሻል አይችልም ።

--- ምርጫ ዘጠና ሰባትና ቅንጅት ለአንድነትና ለኅብረት ያደረገው ጥረት የሚያስተምረንም ይኸንኑ ነው እላለሁ ።

----- በአገር አንድነት፣ በሉዓላዊነትና በዕኩልነት ላይ የተገነባ ሥርዓት ዲላማ ካልሆነ፣ ዛሬ በግብፅ፣ ቱኒዥያ፣ ሊቢያ፣ ሶሪያና የመን የምናየው በወጣት ትውልድ የሚመራ አገር- ወለድ ሕዝባዊ አመፅ፣ በአገራችን እውን ይሆናል ብዬ ለመገመት ያዳግተኛል። ዕውን ካልሆነ ደግሞ፣ የኢትዮጵያ ኢኮኖሚና ማኅበራዊ ኑሮ ለአብዛኛው ሕዝብ አሁንም እንቆቅልሽ ሁኖ ይቆያል ። አብሮ መስራት ፣ መተማመንና መከባበር ለዓላማ አንድነት ያለ ድብቅ አጀንዳ በገቢር ማሳየት ዘላቂና ብሩህ ለውጥን እንደሚያመጣ አልጣራ ጠርም። ለዚህ የሚበጀው፣ በኢትዮጵያና በኢትዮጵያ ሕዝብ ላይ የማያወላውል ዕምነት ሲኖር ብቻ ነው ። እኔ በበኩሌ ዕምነቴ የጠነከረ ነው ።

----- አንድአንድ የብሄር ነፃ አውጭ ግባሮችና መሰሎቻቸው፣ ሰብዓዊ መብትና ነፃነት እኩልነትና ፍትህ-ርትዕ ከብሄራዊ አንድነትና ሉዓላዊነት ጋር አብረው አይሄዱም የሚሉት የተሳሳተ እሴት ለነፃነት አይበጅም ። እንዲያውም የነፃነታችንና እኩልነታችን መሠረት አንድነታችን ነው ።

----- መነሻና መድረሻችን ኢትዮጵያና የመላው የኢትዮጵያ ሕዝብ ዘላቂ ጥቅም እስከ ሆነ ድረስ ፣ ዲሞክራሲያዊ ለውጥ መምጣቱ ምንም አያጠራጥረኝም ። አገር ከሌለ ግን ለዲሞክራሲ የሚደረገው ትግል ፋይዳ ሊኖረው አይችልም ። እንዲያውም ፣ የገዥውን ፓርቲ ዕድሜ ያራዝማል ብል ከዕውነት የራቅሁ አይመስለኝም ።

----- በአጭሩ ፣ በልዩነታችን ላይ የምናደርገው ትኩረት አገራችንን ለአደጋ ጥሏታል። የሕዝባችን ነፃነትና ዕኩልነት ትግልን ጎድቷል፣ ወጣቱ ትውልድ ለአገርና ሕዝብ ጥቅም በአንድነት እንዳይቆም አርዳ ያስቷል ፣ የሕዝብን የተቻችሎ መኖርን ባጎል ቦርቡርታል ። ይህ ሁኔታ ከቀጠለ፣ የሶማሊያ ዕድል ወደ እኛ እንዳይዛመት እፈራለሁ።

መ/ ከኢኮኖሚው ጋር ያለው ግንኙነት

አገር ከሌለ ዕድገት የለም። ጥሩ አመራር ከሌለ አድሉአዊነት ይቀጥላል። ዕጣችን ሆኖ፣ አሁንም፣ 4.5 ሚሊዮን የሆኑ ወገኖቻችን፣ በሰው- ሰራሽ የረሐብ አለንጋ ይገረፋሉ። ህፃናትና እናቶች በየቀኑ ይረግፋሉ። የማን ልጅ ይሞታል ? የማን ልጅ እንደ ልቡ በልቶ ያድራል ? ብለን መጠይቅ አስፈላጊ ነው ። የ BBC ዘገባ የሚያሳየው፣ የህወሐት ኢሕአዴግ መንግሥት፣ የኢትዮጵያ ሕዝብ የምግብ ዋስትና እንዲኖረው ለዕርሻው ክፍል ቅድሚያ አለመስጠቱን ጭምር ነው። እንዲያውም፣ የምግብና ሌላ ዕርዳታን ለፖለቲካ ቁጥጥር እንደሚጠቀምበት ብዙ ማስረጃ ቀርቧል።

----- ይህ እየተመላለሰ የሚመጣ የርሃብ ቅጣት ብቻ ተቃዋሚ ኃይሎችን ነገ- ሰልስት
ሳይሉ፥ ከሳይ ለገለጽኩት ዓቢይ ዓላማ ከአንድ ላይ መቆም እንዳለባቸው ያስምራል ::

////////////////////////////////////------////////////////////////////////////